

Sygn. akt V KK 495/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Małgorzata Gierszon

Protokolant Agnieszka Murzynowska

w sprawie **E. K.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 119 § 1 k.k. w zw. z art. 257 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2020 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść oskarżonego od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 lipca 2020 r., sygn. akt II K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok w części odnoszącej się do
oskarżonego E. K. i w tym zakresie przekazuje
sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem nakazowym z dnia 3 lipca 2020 r., sygn. akt II K (...), uznał E.K. za winnego tego, że w dniu 1 lutego 2020 r. w K. na terenie sklepu „Ż.” przy ul. M., z powodu przynależności rasowej dokonał naruszenia nietykalności cielesnej P. W. w ten sposób, że uderzył go otwartą ręką w twarz i jednocześnie znieważał go używając pod jego adresem słów obraźliwych nawiązujących do jego koloru skóry, tj. przestępstwa z art. 119 § 1 k.k. w zw. z art. 257 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 119 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 37a k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 24 czerwca

2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Tym samym wyrokiem Sąd uznał oskarżonego G. L. za winnego tego, że w dniu 1 lutego 2020 r. w K. na terenie sklepu „Ż.” przy ul. M. z powodu przynależności znieważył P. W. , używając pod jego adresem słów obraźliwych nawiązujących do jego koloru skóry, tj. przestępstwa z art. 257 k.k. i za to, na podstawie art. 257 k.k. w zw. z art. 37a k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 24 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

W odniesieniu do oskarżonego E. K. wyrok nakazowy uprawomocnił się w dniu 25 lipca 2020 r.

Z kasacją na niekorzyść oskarżonego E. K. , wniesioną na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. wystąpił Prokurator Generalny. Skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w K. wyroku nakazowego wobec E. K., oskarżonego o czyn z art. 119 § 1 k.k. w zw. z art. 257 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., podczas gdy sądem właściwym rzeczowo do rozpoznania tej sprawy w pierwszej instancji był Sąd wyższego rzędu, tj. Sąd Okręgowy w K., co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia określonej w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie, a to w odniesieniu do oskarżonego E. K. i przekazanie Sądowi Okręgowemu w K., jako właściwemu do rozpoznania tej sprawy w pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się uzasadniona w stopniu oczywistym, co stworzyło możliwość jej uwzględnienia w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Określający właściwość rzeczową sądu okręgowego przepis art. 25 k.p.k. w § 1 pkt 2 przewiduje, że sąd ten jest właściwy m.in. w sprawach o występki określone w rozdziale XVI Kodeksu karnego. Do tych występków należy niewątpliwie przestępstwo z art. 119 § 1 k.k. typizujące czyn określany jako dyskryminacja (zob. wyrok SN z 12 września 2017 r., III KK 344/17). Taki też czyn został zarzucony oskarżonemu w akcie oskarżenia. Ponieważ właściwość rzeczową sądu determinuje czyn przestępny popełniony przez oskarżonego – tak jak przedstawia się on w świetle okoliczności danej sprawy – to właściwości wynikającej z przepisu art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k. nie podważa kwalifikacja kumulatywna uwzględniająca zbieg przepisów ustawy, o jakim mowa w art. 11 § 2 k.k. i zakwalifikowanie czynu zarzuconego oskarżonemu jako przestępstwa z art. 119 § 1 k.k. w zbiegu z przepisem art. 257 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy, wbrew dyspozycji powołanego wyżej art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k., jak również z naruszeniem przepisu art. 35 § 1 k.p.k. obligującego do badania z urzędu swej właściwości, sprawę oskarżonego E. K. rozpoznał wydając zaskarżony przez Prokuratora Generalnego wyrok.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należało, że orzeczenie poddane kontroli kasacyjnej dotknięte jest bezwzględną przyczyną odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

Przedmiotowym wyrokiem nakazowym Sąd Rejonowy skazał wprawdzie również drugiego oskarżonego – G. L. za czyn z art. 257 k.k. Okoliczność taka nie determinuje jednak potrzeby uchylecia całego zaskarżonego wyroku, skoro Sąd Rejonowy był niewłaściwy rzeczowo tylko ze względu na zarzucone oskarżonemu E. K. przestępstwo z art. 119 § 1 k.k. w zb. z art. 257 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Zasada łączności przedmiotowej określająca, że sąd właściwy dla sprawców przestępstw jest również właściwy dla innych osób, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem sprawcy, jeżeli postępowanie przeciwko nim toczy się jednocześnie (art. 34 § 1 k.p.k.) znajduje bowiem zastosowanie wyłącznie na etapie wniesienia aktu oskarżenia. W układzie procesowym, w którym doszło już do rozpoznania kilku przestępstw w jednym postępowaniu, a tylko co do niektórych z nich sąd rejonowy okazał się niewłaściwy rzeczowo, nie ma potrzeby ponownego rozpoznania wszystkich przestępstw przez

sąd wyższego rzędu, skoro bezwzględną przyczyną odwoławczą dotknięty jest wyrok tylko w części (zob. wyrok SN z 4 maja 2016 r., V KK 65/16).

Skoro zaskarżony wyrok dotknięty jest bezwzględną przyczyną odwoławczą wyłącznie w części odnoszącej się do oskarżonego E. K., a w pozostałej części odpowiada prawu, to brak jest podstaw do jego uchylenia także w zakresie obejmującym oskarżonego G. L..

Podsumowując, stwierdzone uchybienie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k. implikowało konieczność uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy zgodnie z właściwością rzeczową Sądowi Okręgowemu w K..

Procedując Sąd ten nie powinien stracić z pola widzenia kierunku wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia (art. 443 k.p.k.)

Z tych wszystkich względów należało orzec jak w części dyspozytywnej wyroku.